

**BARBORA VÍTŮ:
INDICKÉ VÝTVARNÉ UMĚNÍ
JAKO DĚJINY KULTURNÍCH DIALOGŮ
BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE**

Budeme-li v souvislosti s předloženou prací mluvit o jejím mezioborovém charakteru, nebude to obvyklá proklamace, ale postižení její podstaty. Než se dostaneme k hodnocení syntézy, podívejme se, jaké komponenty do ní vstupují. Těžko se mi překračuje vlastní stín erudovaného historika a teoretika výtvarného umění, i když toho samozřejmě v zájmu objektivitě musím být schopen. Zde netřeba, erudovaná indoložka a kulturoložka i s materiálem výtvarného umění nakládá, jak náleží. Jinak řečeno, rád konstatuji, že posuzovanou práci nezatěžuje častá disproporce srovnatelných mezioborových syntéz, prozrazující, v kterém ze zúčastněných oborů je autor doma a v kterých jen více či méně poučeně diletuje. Výtvarné umění přitom svou názornou formou často, a stává se to i renomovaným odborníkům jiných oborů, svádí k iluzi, že je lze uchopit snadno, bez profesní průpravy, bez použití specifických metod a postupů. Oceňuji, že Barbora Vítů této iluzi nepodléhá ani v nejmenším. Navíc disponuje pro daný úkol podstatnou schopností: Jen při povrchním pohledu se může zdát, že výtvarné dílo vidí každý. Skutečné vidění a chápání je věcí specifické citlivosti, již lze erudicí kultivovat, ale nikoliv získat. V tomto případě je navíc i tato dispoziční zatěžována několikanásobně, kultivována jednou vizuální kulturou a pronikající do druhé.

Ostatní rozměry tohoto úkolu ponechám stranou jako samozřejmé, vyplývající z podstaty studovaného oboru. Jednu položku obtížnosti zvoleného úkolu ale ještě zmínit musím: Jednoduše řečeno, děje se studium výtvarného umění mezi obrazem a slovem. Od devatenáctého století (s předstupni ve století osmnáctém) je třeba respektovat odlišnost diskurzu umělecko-historického a kritického. Jejich hranice se s postupujícím dvacátým stoletím stále více rozostřovala a situaci ještě komplikovala emancipace dosud služebné produkce mimo vědu a uměleckou kritiku, která se z jejich aplikačního výstupu stala jejich stále mohutnějším parazitem. Jazyk, jímž se dnes píše o umění zvláště současném, je tak spleť konglomerátem několika profesních jazyků a jejich módní hybridizace a proměňuje se rychlostí jazyka publicistiky tohoto dne. Rád konstatuji, že se autorka úspěšně vyrovnala s obsáhlou a různorodou literaturou, aniž by do svého textu nechala proniknout zlozvyky tohoto jazyka. Vysoce oceňuji nebyvalou kázeň a opatrnou korektnost, vyplývající z autorčina vědomí, že pracuje s instrumentářem, vypracovaným na jiném umění, než na jaké jej užívá.

Nechci ale zdůrazňováním těchto horizontů, byť podstatných, odvést pozornost od jádra, od faktu, že jde o práci kulturologickou. Autorka svůj koncept neproklamuje, úhelná témata kulturní změny, akulturace, kolonialismu, postkolonialismu a globalizace neexponuje předem, nepodává jejich apriorní výměr, ale nechává je ve

svém výkladu permanentně přítomna a postupně ukazuje jejich jednotlivé aspekty. Namátkou lze způsob její práce s teorií demonstrovat na vysvětlení specifčnosti chápání pojmu *moderní* v indické kultuře na s. 38 – 39, kde zcela organicky sahá ke koncepci Leslieho Whitea. Možná souhrnná charakteristika: Autorka své dějiny indického výtvarného umění píše jako dějiny akulturačních situací.

Stejně, jako rozumně rezignovala na vstupní teoretické kapitoly, neprovádí ani závěrečné teoretické shrnutí. Neznamená to snad, že práce postrádá teoretické konsekvence. Dostalo se na ně na mnoha místech textu a k pochopení některých mechanismů ani nebylo třeba zatěžovat výklad obsírnější formulací, zručným vedením čtenáře se mnohé odhaluje, aniž by to muselo být přímo pojmenováno. Upozorňuje to na další atribut: Autorka bedlivě dbá, aby její obraz všude zůstával práv mnohotvárnosti zobrazovaného a „*z povahy ,nutně hybridní‘ indické výtvarné umění*“, abych užil její výstižné formulace, bez schematizace vypovídalo o hlavních tématech práce.

Chronologie je spolehlivý organizační princip, ale kvalitu skladby studie tomu nelze připsat beze zbytku, dosti zbývá na autorčin promyšlený rozvrh. Suverénnost, s níž text buduje a s níž vede svůj výklad, dokládá nejen, jak vysokého stupně poznání svého předmětu dosáhla, ale také vysokou jazykovou kulturu a suverénní schopnost tvorby odborného textu. Aniž by překračovala jeho „žánrové“ hranice, píše jazykem, který nepostrádá autorské rysy a nabízí na mnoha místech textu osvěživé ozvláštňení. Zároveň s jazykovou stránkou musím ocenit také profesionální výkon, který autorka odvedla při výběru a zpracování obrazového materiálu.

Souhrnně lze konstatovat, že bakalářská práce Barbory Vítů *Indické výtvarné umění jako dějiny kulturních dialogů* představuje mimořádně zralé, dobře heuristicky, teoreticky a metodologicky podložené, logicky vystavěné a kultivovaně napsané dílo. Sumární hodnocení je ale možné formulovat také jinak, způsobem, který není v souvislosti s bakalářskými pracemi rozhodně obvyklý: Barbora Vítů napsala první kulturologickou monografii indického výtvarného umění u nás. Její autorský výkon považuji za zcela mimořádný a jako bakalářskou práci jej **plně doporučuji k obhajobě** a samozřejmě navrhuji klasifikační stupeň **v ý b o r n ě**.